

Lausunto / Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Khall 18.09.2023 § 258
243/00.04.00/2023

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa kuntien vastuulla olleet sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät vuoden 2023 alusta kunnilta sekä sairaanhoitopiireiltä ja erityishuoltopiireiltä hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle. Samalla niille siirtyivät sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien varat ja velat sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain (616/2021) mukaisesti. Voimaantulolaissa säädetään myös omaisuuden siirtojen verokohtelusta siten, että niistä ei syntyisi veroseuraamuksia tuloverotuksessa eikä varainsiirtoverotuksessa.

Kuntien itsensä järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen omistus säilyi kunnilla, jotka veloitettiin vuokraamaan nämä tilat hyvinvointialueille vuoden 2025 loppuun. Hyvinvointialueille on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloa yhdellä vuodella. Sama koskee niin sanottuja vapaaehtoisia sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymiä ja niiden omistamia toimitiloja, jotka vuokrataan vastaavalla tavalla hyvinvointialueille. Siirtymäajan päätyttyä vuokrausta on katsottava lähtökohtaisesti harjoitettavan kilpailutilanteessa markkinoilla, jollainen toiminta on kuntalakiin (410/2015) sisältyvän yhtiöittämisvelvoitteen johdosta annettava osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi. Siirrettäviin varoihin sisältyvistä kiinteistöistä ja arvopapereista on tällöin suoritettava varainsiirtoveroa.

Eduskunta edellytti sote-uudistusta koskevaan hallituksen esitykseen HE 241/2020 vp antamaansa vastaukseensa (EV 111/2021 vp) liittyvässä lausumassa varainsiirtoveron vapauttamista koskevan arvioinnin käynnistämistä ja muutosesitysten tuomista eduskunnan hyväksyttäväksi. Lausuman mukaan muutosesitysten valmistelussa tulee huomioida EU:n valtioneuvoston päätökset.

Varainsiirtoverolakia muutettaisiin väliaikaisesti siten, että varainsiirtoveroa ei olisi suoritettava, kun kunta tai niin sanottu vapaaehtoinen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen kuntayhtymä viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä luovuttaa järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olleen hyvinvointialueelle vuokraamansa kiinteistön tai toimitilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet omistamalleen yhtiölle sen osakkeita vastaan.

Liiketoimintasiirrossa tapahtuvan kiinteistön tai arvopaperin luovutuksen varainsiirtoverovapautta koskevasta säännöksestä poistettaisiin vaatimus

siitä, että luovutuksen tulee tapahtua sellaiselle yhtiölle, joka on perustettu jatkamaan toimintaa.

Varainsiirtoverolain arvopaperin määritelmää muutettaisiin siten, että arvopaperilla tarkoitetaan myös arvopaperin luovutuksen yhteydessä luovutettua lainasaamista, kun suoritus lainasaamisesta tulee arvopaperin luovuttajan hyväksi. Lisäksi lakiin otettaisiin säännökset arvopapereina tapahtuvaan voitonjakoon sovellettavasta käännetystä verovelvollisuudesta sekä tarkistettaisiin verovelvollisuutta osakeyhtiölain mukaisessa vähemmistöosakkeiden lunastusmenettelyssä.

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti ottamalla lakiin säännös kunnan ja kuntayhtymän hyvinvointialueille vuokraamien, vastaanottavalle yhtiölle siirtyvien kunnan tuloverotuksessa verovapaan toiminnan käytössä olevien toimitilojen ja muun omaisuuden hankintamenon määräytymisestä vastaanottavassa yhtiössä.

Kunnilta pyydetään lausuntoa siltä osin kuin esitys koskee kuntien ja kuntayhtymien sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen verovapautta. Kaksikielisiä kuntia silmällä pitäen esitysluonnos on tältä osin käännetty ruotsiksi. Kunnat voivat halutessaan antaa lausuntonsa myös muilta osin: esitysluonnos ei ole muilta osin kuntien kannalta merkityksellinen, eikä ruotsinkielistä käännöstä ole lausuntokierrosta käynnistettäessä käytettävissä.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 20.9.2023.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy liitteen mukaisen lausunnon annettavaksi Valtiovarainministeriölle.
Päätös	Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä oli paikalla asiantuntijana. Kaupunginhallitus hyväksyi liitteen mukaisen lausunnon annettavaksi Valtiovarainministeriölle. Kaupunginhallituksen kokoustauko alkoi klo 18.52. Sari Nissilä poistui kokouksesta klo 18.52.